

Қазақстан Республикасы ғылым және жоғары білім министрлігі
«Қорқыт Ата атындағы Қызылорда университеті» КеАҚ

**7М04139 - «Мемлекеттік және жергілікті
басқару» білім беру бағдарламасы бойынша
БІТІРУШІНІҢ МОДЕЛІ**

Қызылорда қ, 2023

МАЗМҰНЫ

- Кіріспе
- 1 БББ сипаттамасы
- 2 Білім беру бағдарламасын бітіруші моделін қалыптастырудағы құрама компоненттері
 - 2.1 Білім беру бағдарламасының мақсаттары
 - 2.2 Білім беру бағдарламасының міндеттері
 - 2.3 Жалпы және бейіндік құзіреттіліктері
 - 2.4 Білім беру бағдарламасының оқыту нәтижелерін қалыптасатын құзіреттіліктер мен салыстыру матрицасы
 - 2.5 Маманның жеке қасиеттері
- Қорытындылар

КІРІСПЕ

Бітіруші түлектін құзыреттілік моделін әзірлеу Болон процесінің негізгі бағыттарын жүзеге асырудың құзыреттілік моделі белгілі дәрежедегі (лауазымды), белгілі бір бейіндегі маман қандай кәсіби міндеттерді шеше алуы керек деген сұраққа жауап беруге арналған. Стейкхолдерлер және барлық мүдделі тараптардың қажеттіліктеріне жауап беретін ЖОО бітірушінің заманауи үлгісін қалыптастыру Қорқыт Ата атындағы ҚҰ-ның басты стратегиялық мақсаты болып табылады және оқу үдерісіне қажетті кадрлық, оқу-әдістемелік, ақпараттық және материалдық-техникалық ресурстармен қамтамасыз етіледі. Университетте еңбек нарығында сұранысқа ие бакалавриат түлектерін сапалы даярлауды қамтамасыз ету үшін мақсатты кадрлық саясат және жүйелі түрде университеттің материалдық-техникалық базасын жақсарту жүргізіледі.

1 БББ сипаттамасы

7M04139 – "Мемлекеттік және жергілікті басқару" білім беру бағдарламасы мемлекеттік, қоғамдық басқару мен әкімшілендірудің кешенді практикалық міндеттерін тұжырымдауға және шешуге, Талдамалық, басқарушылық және әкімшілік қызметті ұйымдастыруға және жүзеге асыруға қабілетті біліктілігі жоғары деңгейдегі мамандарды даярлауға арналған.

Магистрлік бағдарлама жергілікті өзін-өзі басқару және мемлекеттік билік органдарының өкілдеріне, саяси партиялардың өкілдеріне, GR бағыты бойынша жұмыс істейтін бизнес өкілдеріне, жаңа көшбасшы болуға ұмтылатын белсенді азаматтарға, әлеуметтік сала басшыларына арналған.

2. Білім беру бағдарламасын бітіруші моделін қалыптастырудағы құрама компоненттері

Білім беру бағдарламасын бітіруші моделін қалыптастырудың негізгі компоненттері білім беру бағдарламасының мақсаттары мен міндеттері, объектілері, кәсіптік қызмет түрлері мен бағыттары, маманның құзыреттілік моделі туралы ақпаратты, оның ішінде дескрипторлар, білім беру бағдарламасына сәйкес құзыреттердің түрі және білім беру бағдарламасының нәтижелерін қамтиды.

2.1 Білім беру бағдарламасының мақсаттары

Мемлекеттік органдарда, корпорациялар мен қорларда, бюджеттік мекемелерде және коммерциялық емес ұйымдарда, сондай-ақ мемлекетпен өзара іс-қимыл жасайтын, Стратегиялық жоспарлау, Мемлекеттік бағдарламалар мен жобаларды іске асыру және бағалау, мемлекеттік әлеуметтік саясат, қоғамдық қаржыны реттеу, қоғамдық сектор ұйымдарында кадрларды басқару саласында білімі мен құзыреті бар коммерциялық компанияларда жұмыс істеу үшін бәсекеге қабілетті мамандарды даярлау.

2.2 Білім беру бағдарламасының міндеттері:

- Білім алушыларда мемлекеттік және жергілікті басқару жүйесінің тиімді жұмыс істеуін қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін консультациялық; ақпараттық-талдамалық; ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметті жүзеге асыруға мүмкіндік беретін теориялық білімнің, практикалық дағдылардың, талап етілетін құзыреттердің жоғары деңгейін қалыптастыру;

- Білім алушылардың мемлекеттік және жергілікті басқару саласындағы міндеттерді шешуге бағытталған кәсіби салада жобалау жұмыстарын, ғылыми зерттеулер жүргізуін

қамтамасыз ету;

- Білім алушылардың қоғамдық сектор ұйымдарын басқару саласында қажетті кәсіби құзыреттерді алуы үшін жағдайлар жасау;

- Магистранттарда мемлекеттің ұзақ мерзімді дамуының стратегиялық мақсаттарына қол жеткізу басымдығына негізделген мемлекеттік менталитетті қалыптастыру.

2.3 Жалпы және бейіндік құзіреттіліктері

Жалпы:

-Жүйелік тәсіл негізінде проблемалық жағдайларға сыни талдау жүргізуге, ұйымдастырушылық-басқарушылық шешімдер әзірлеуге және оларды іске асыруға қабілетті;

- Академиялық және кәсіби өзара іс-қимыл үшін заманауи коммуникативтік технологияларды, оның ішінде шет тілінде қолдануға қабілетті;

-Әлеуметтік-экономикалық процестерді жүйелі ұйымдастырушылық-басқарушылық және қаржылық-экономикалық талдау мен модельдеудің заманауи әдістерін, оларды практикада қолдану дағдыларын меңгерген;

- Білім мен ақпараттың әртүрлі түрлерімен, отандық және шетелдік ғылыми әдебиеттермен шығармашылықпен жұмыс істей алады және әлеуметтік-экономикалық даму проблемаларына дербес қолданбалы зерттеулер жүргізе алады;

-Басқарушылық және экономикалық ғылымның заманауи жетістіктері негізінде өзекті мәселелерді талдауға, сапалық және сандық әдістер негізінде теориялық және қолданбалы модельдерді қалыптастыруға қабілетті;

- Өз қызметінің басымдықтарын және өзін-өзі бағалау негізінде оны жетілдіру тәсілдерін анықтауға және іске асыруға қабілетті.

Бейіндік:

- Жобаны өмірлік циклінің барлық кезеңдерінде басқаруға қабілетті;

-Билік органының қызметін стратегиялық жоспарлауды жүзеге асыруға; басқарушылық шешімдерді әзірлеуді және іске асыруды ұйымдастыруға; тәуекелге бағдарланған тәсіл негізінде бақылау-қадағалау қызметін жүзеге асыруды қамтамасыз етуге қабілетті;

- Мемлекеттік ресурстарды ұтымды және мақсатты пайдалануды, бюджеттік шығыстардың тиімділігін және мүлікті басқаруды қамтамасыз етуге қабілетті;

- Қойылған мақсатқа жету үшін командалық стратегияны әзірлей отырып, команданың жұмысын ұйымдастыруға және басқаруға қабілетті;

- Қызмет этикасы нормаларының сақталуын және билік органының қызметінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы бағытталуын қамтамасыз етуге қабілетті;

- Жобалық қызметті ұйымдастыруға; билік органдарындағы әкімшілік процестер мен рәсімдерді модельдеуге қабілетті;

-Кәсіби салада ғылыми-зерттеу, сараптамалық-талдау және педагогикалық қызметті жүзеге асыруға қабілетті;

- Экономиканың түрлі салалары, әлеуметтік салалары, ұйымдар үшін мемлекеттік және корпоративтік бағдарламаларды, стратегиялық даму жобаларын әзірлеу дағдыларын меңгерген;

-Ішкі және ведомствоаралық коммуникацияларды, мемлекеттік билік пен жергілікті өзін-өзі басқару органдарының азаматтармен, коммерциялық ұйымдармен, азаматтық қоғам институттарымен, бұқаралық ақпарат құралдарымен өзара іс-қимылын ұйымдастыруға қабілетті.

2.4 Білім беру бағдарламасының оқыту нәтижелерін қалыптасатын құзіреттіліктер мен салыстыру матрицасы

Құзыреттілік	ON1	ON2	ON3	ON4	ON5	ON6	ON7	ON8	ON9	ON10	ON11	ON12
ЖҚ1/ОК1/GC1	+					+						
ЖҚ2/ОК2/GC2	+					+						
ЖҚ3/ОК3/GC3	+							+				
ЖҚ4/ОК4/GC4	+						+					
БҚ1/ПК1/PC1		+	+									+
БҚ2/ПК2/PC2				+	+							+
БҚ3/ПК3/PC3		+			+							+
БҚ4/ПК4/PC4		+			+				+			
БҚ5/ПК5/PC5											+	
БҚ6/ПК6/PC6							+					+
БҚ7/ПК7/PC7					+				+			
БҚ8/ПК8/PC8		+								+		
БҚ9/ПК9/PC9					+							
БҚ10/ПК10/PC10			+	+								
БҚ11/ПК11/ PC11		+		+		+						
БҚ12/ПК12/PC12							+		+			+
БҚ13/ПК13/PC13			+						+			
БҚ14/ПК14/PC14								+				
БҚ15/ПК15/PC15						+					+	
БҚ16/ПК16/PC16					+							+
БҚ17/ПК17/PC17		+		+	+							
БҚ18/ПК18/PC18		+	+									+
БҚ19/ПК19/PC19				+			+					
БҚ20/ПК20/PC20		+			+	+						
БҚ21/ПК21/PC21		+								+		
БҚ22/ПК22/PC22					+		+					
БҚ23/ПК23/PC23						+					+	
БҚ24/ПК24/PC24											+	

PO 1	Кәсіби міндеттерді шешуде әлеуметтік-гуманитарлық ғылымдар мен тілдік қарым-қатынастың негізгі ережелері мен әдістерін біледі және қолдана алады.
PO 2	Экономикадағы заманауи үрдістерді талдай алады, дағдарыс жағдайында мемлекеттік бағдарламалар мен жобаларды тиімді әзірлеу дағдыларын меңгереді.
PO 3	Өңірдің және мемлекеттің әлеуметтік-экономикалық көрсеткіштерін есептеу үшін қажетті қаржылық, статистикалық және өзге де ақпаратты жинау мен талдауды жүзеге асыруға қабілетті. Басқару шешімдерінің нұсқаларын әзірлеу үшін тиімділік критерийлері мен деректерді пайдалану негізінде өз таңдауын негіздей алады
PO 4	Жобалар мен бағдарламаларды іске асыру жөніндегі іс-шараларды әзірлеуге, тиісті әдістемелік және нормативтік құжаттарды әзірлеуді дербес жүзеге асыруға, заңнама қағидаларына сәйкес нормативтік құқықтық актілерге қорытындылар дайындауға қабілетті
PO 5	Ұлттық экономиканың жұмыс істеу заңдылықтарын біледі, экономикалық сипаттағы проблемаларды анықтай алады, құбылыстар мен ақпаратты макро деңгейде талдайды; Ресурстық әлеуетті тиімді пайдалану әдістерін меңгереді

PO 6	Отандық және шетелдік зерттеулердің нәтижелерін сыни тұрғыдан бағалауға, мемлекеттік және жергілікті басқару мәселелері бойынша ғылыми-зерттеу жұмыстарына қатысуға, жүргізілген зерттеулердің алынған нәтижелерін ғылыми баяндауға, зерттеулердің жекелеген тақырыптары бойынша шолулар мен талдамалық зерттеулер дайындауға қабілетті
PO 7	Мемлекеттік органның сапалы мемлекеттік қызметтер көрсетуді үйлестіру және бақылау дағдыларын меңгерген. Стратегиялық мақсаттарға қол жеткізу үшін әріптестерімен, басқа мемлекеттік органдармен, ұйымдармен өзара қарым-қатынас орнатуға қабілетті.
PO 8	Білім беру бағдарламаларын жобалау, оқыту технологияларын бейімдеу және әзірлеу арқылы Педагогикалық қызметті жүзеге асыруға қабілетті; кәсіптік қызмет салалары бойынша оқу курстарын әзірлеуге қабілетті.
PO 9	Қаржы-экономикалық көрсеткіштерді талдай алады; мемлекеттік және жергілікті басқару саласындағы қаржылық міндеттерді шешу үшін түрлі стратегиялар мен тактикаларды қолдана алады. Баламалы мүмкіндіктер мен тәуекелдерді ескере отырып, мемлекеттік басқарудың тиімділігін, басқару принциптері мен әдістерін талдау негізінде экономикалық өсуді қамтамасыз етудің жаңа тәсілдерін әзірлеуге қабілетті.
PO 10	Әлеуметтік сала салаларының жай-күйін талдау мен бағалаудың заманауи ғылыми әдістерін пайдалана отырып және мемлекеттік басқарудың функционалдық салаларында негізгі тұжырымдамаларды, парадигмаларды, теориялық және жобалық әзірлемелерді қолдана отырып, мемлекеттің әлеуметтік саясаты стратегиясының перспективалық бағыттарын айқындауға қабілетті.
PO 11	Зерттеу міндеттерін қоюға, эксперименттік жұмыс әдістерін таңдауға, ғылыми зерттеулердің нәтижелерін түсіндіруге және ұсынуға қабілетті, зияткерлік меншікті басқару мен коммерцияландырудың экономикалық-құқықтық негіздерін біледі
PO 12	Экономикалық, әлеуметтік, саяси ортаның жай-күйін, мемлекеттік билік органдарының, жергілікті өзін-өзі басқарудың, мемлекеттік және коммуналдық кәсіпорындардың қызметін бағалау кезінде сандық және сапалық талдау дағдыларын меңгерген

2.5 7M04139 – "Мемлекеттік және жергілікті басқару" білім беру бағдарламасы бойынша маманның жеке қасиеттері

жауапкершілік;
шешімді қабылдау білу;
әдептілік;
адалдық;
өзін-өзі бақылау;
тәуелсіздік;
стресске төзімділік;
қуаттылық;
сыпайылық;
шыдамдылық;
өз-өзін ынталандыра білу;
басқару дағдыларына ие болу;
команданы ынталандыру білу;
мақсаттылық;
өз желісін дамыта білу;
келіссөздер дағдылары.

ҚОРЫТЫНДЫ

Түлектің бұл моделі құзыреттілік тәсіл технологиясын іске асырудың әдіснамалық негізі болып табылады. Сондай-ақ, түлектің осы құзыреттіліктерін қалыптастыру белгілі бір жолмен ұйымдастырылған және жүзеге асырылған оқу процесінің арқасында қамтамасыз етілетінін түсіну маңызды. Нарықтық жағдайда ЖОО-лар түлектердің сапасына көбірек көңіл бөле бастайды: түлек – бұл еңбек нарығына түсетін университеттік білім берудің нәтижесі. Және ол бәсекеге қабілетті болуы керек. Нарықта сұранысқа ие түлектерді дайындау үшін оның кешенді портретін, сипаттамалардың белгілі бір матрицасын қалыптастыру қажет. Жұмыс берушілерге қажетті түлектердің негізгі артықшылықтарын, сипаттамаларын, құзыреттерін түсінуден бастап тиімді заманауи университетті құруға көшуге болады: білім беру бағдарламаларын қалыптастыру, инфрақұрылым құру, оқытудың жаңа форматтарын қолдану.

БББ жетекшісі

Рысмаханова Г.Ж.